Bibliothèque numérique

medic@

Taron De Lommeau, Georges-Antoine - candidat / Le Tonnelier, Pierre - président. - An praecavendis morbis convulsivis frugalitas ?

1722.
Paris : Typis J. Quillau, Universitatis & Facultatis Medicinae Typographi.
Cote : ms 80 n°1648

PARIS biu Santé

(c) Bibliothèque interuniversitaire de santé (Paris)
Adresse permanente : http://www.biusante.parisdescartes.fr/histmed/medica/cote?ms00072_ms00080x09x1648

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XIX. MARTII MDCCXXII.

M. PETRO LE TONNELIER, DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An præcavendis morbis convulſivis frugalitas?

QUAM infeliciter naſcitur homo ! nunquid quantò dignitate ſuperior cæteris animantibus, tantò iiſdem morborum omnium colluvione inferior ? Diverſos vitæ ejus gradus percurras, quid miſerius ? De maternis cœlis inermis egreditur. Ululatu fœmineo & vagitibus ortum ſuum ſignat. Creſcit ille, creſcunt ſortis humanæ incommoda. Jam adultus, quantas proh dolor ! ærumnas experitur ! undequaque imminent improviſa pericula ; feroces vix componit motus. Converſis ſtudiis, ætate virili non felicior. Quàm varios patitur manes, quàm furentibus jactatur procellis ! Dum quærit opes, amicitias ; dum inſervit honori, novo æſtu turbatur animus, alio ſub ſole terras luſtrat, vaſta remis fodit æquora, togæ & belli labores ſuſcipit anhelus. Tandem rapidè in deterius mutatur, ſeneſcit obrutus miſeriis. Interim morborum omnium fœcunda evolvuntur germina, quæ per totos artus diffuſa flaccidam agitant molem, donec nox incubat atra. Singulis ſua ultima dies, quam præterire nemini datum, placidè ad illam pervenire ſolis temperatiſſimè viventibus. Conſtituit Deus noſtræ durationis apicem, & noſtræ vitæ terminos. Ut illos gula dimidiare poteſt, debita victûs ratio ſervare non impar, quidquid contra jactitent Medicinæ hoſtes inſenſiſſimi. Prævidit quidem Omnipotens intemperantiæ vitia, non præfinivit. Suo igitur arbitrio relictus homo, præcocem interitum ſi declinare voluerit, caveat ne det ſeipſum præcipitem, crapulâ & vino ; ab eſcis multis conſultus abſtineat. Hac arte corpus tot machinis ſtupendis inſtructum, tot mirandum functionibus, diu ſervabit incolume. Tenui victu, ſolidorum conſona compages ; fluidorum decens copia & reciprocatio ; ſpirituum animalium concinnæ ordinationes. Illorum ope ſubſtantia corporis expers cum materiali copulatur, utriuſque felix neceſſitudo mirè ſuſtentatur. Tàm laudabilis corpus inter & animam harmoniæ, quam Divus Senex & Galenus ſymetriam vocant, omnium actionum decus & robur præ ſe ferentis cauſa unica, effectiva & conſervativa ſalubris victûs ratio. Illâ poſitâ ; ſpiritus ſemper ſociabiles & amici, nullam ſeditionem molientes, nec à debitâ craſi recedentes, conſtanti affluxu & benigno nervoſum genus irradiant ; motum tardiorem, celeriorem, fortiorem, debiliorem partibus inferunt, prout earum mechanicâ poſtulat, aut voluntatis imperium exigit.

PRISCA gens mortalium animi dotibus eximia, corporis ſtatu ſpectabilis, in bene vivendi normâ, à diætâ ſcilicet, lætos imperturbatâ ſerie exhauriebat dies. Lentè mortalium vita aliquid detrimenti patiebatur. Ejus ſtamina ad Neſtoreos annos fœliciter producebantur, utriuſque ſexûs ſplendebant lepores. In debitâ victûs ratione mortales commendabat animi venuſtas illæſa. Quis frontis honos ! quæ gratia ! Quàm blanda & incolumis genarum conditio ! Quantum robur circa pectus aheneum ! Quæ membrorum congrua proportio ! Qualis illorum herculeus vigor ! Non tempus edax frontem rugis ſulcabat, nec ex utrâque parte recedentes genæ, pelles videbantur ; non quâ parte ſolent rubeſcere, purpuriſſo indigebant mulieres, vegeti ſanguinis loco : Non buxeus illarum color, non viridis : Non calvos & porrigine fœdos adſcititia cæſaries fraudulenter adornabat. Imò ſine lege capilli, & ſine pulvere odorato, elegantiùs unumquemque decorabant. Quæ omnia corporis & animi ornamenta ut uni accepta referas frugalitati, diſce antiquæ abſtinentiæ documenta, quâ uſi fuere veteres. Vinum bibiſſe mulieribus perinde erat, ac ſi in adulterio deprehenſæ ; cum illis ſæpè baſiis ludebant viri, ut ore explorarent, an illarum ſpiritus acer. Si hydropotæ mulieres, viri abſtemii. In militiâ vinum interdictum apud multos populos, ex inſtituto Platonis, niſi ſacrorum causâ. Epicurus ipſe voluptatis aſſertor acerrimus, frugali victu & modeſto contentus, aquâ & pane hordeaceo, jure nigro, victum quæſivit ; non quod voluptates averſaretur, ſed quod in tenui victu plus voluptatis illecebroſæ ſe experiri aiebat. Eadem vigebat Athenis victûs ratio : Salſamenta juvenibus apponere criminoſum. Tantæ frugalitatis Philoſophi omnes, ut menſam, quamvis parcam, omninò vacuam tolli non ſinerent. Si ſecunda fortè menſa daretur, mel tantùm, poma, caricæ. Platonis cœna lautiſſima, olera, legumina. Quid de Curio Dentato tot dignitatibus inſigni, tot victoriis claro, qui ſæpè ſolis rapis obſonium parare inventus eſt ? Quid de Lycurgo edicta, leges de coërcendis epularum ſumptibus ſanciente ? Multos alios non oſtento, quia plures. Illorum veſtigiis cautus inſiſte ; non properata erit ſenectus, non effeto corpore præmaturè laxa cutis & tremula ; imò licèt ævi plenus inexhauſti eris vigoris, & ultrà hodiernam valentiam conſpicuus.

UNUMQUEMQUE ſua vexet cura, omne vitium martyres ſuos habet. Ingluviei obnoxios torquet ſpaſmus, cruciant morbi convulſivi. Dapibus indulgentes, etiamſi firmo & robuſto corporis habitu ; etiamſi mole grandiores, ſub pondere vitioſæ diætæ gemunt & ſyderantur. Illorum ſpiritus effræni & indomiti diras tempeſtates commovent. Non ampliùs homo, ut Galenus oſtentat, in toto animalium genere medium temperie tenet. In illo, ut ita dicam, abolita creatoris ſapientia. Cor ejus reſilit & tumultuatur ; fluidum ſpirituoſum exlex debacchatur & furit. Hinc ſubſultus membrorum, ſtrangulatus, phlogoſes, aſthmata convulſiva, vertigines ; ſomnolentiæ, vigiliæ. Prava diæta, ſi diu perſeveret, oleum camino adjicit. Tunc mentis angor, viſiones terrificæ, abſque febre deliria recurrentia ; in dies magis ac magis ſtupenda explicantur ſymptomata ſibi invicem contraria, & tàm ſpecie variantia, quàm nec Proteus luſit unquam : Sæpè enim in quibuſdam partibus ſpirituum animalium intercluduntur ſemitæ ; tunc ſub cinere doloſo iidem ſpiritus ignem ſuſcitant, & fracto obice, furibundi catervatim irruunt per multas regiones. Unde dolores atrociſſimi, horrendæ convulſiones, Epilepſiæ, Apoplexiæ, incendia multa ; dum aliæ partes languidæ rigent, frigeſcunt, ſpiritibus aliò raptis. Modò totum nervoſum genus ita enormiter complòditur, ut nullis partibus parcat. Tandem inteſtinus ille hoſtis, incola cerebri, cruciamentis ita frangit animi robur, ut Dæmonas multi credant ſe in corpore geſtare. Tot mala, tot funeſta incommoda vitant ſobrii, declinant temperantes paucis contenti ; iis enim aluntur quæ naturæ ſunt familiaria, & re, non nomine ſunt alimenta : nocet multiplex cibus & in perniciem ducit. Intemperantia ſanguinem inquinamentis inficit, Cerebrum enervat, in eoque fodinam acrem, ſalinam, nimis elaſticam ſceleſto commercio producit. Tota ejus ſubſtantia depravatur, illius laxantur pori. Sic particulæ heterogeneæ vellicantes, agreſtes, iniquo affluxu non repreſſo, illos pervadunt. Hinc ſpiritus fermento internecino ſaturati crudeliter exiliunt, & quidquid delirant, miſerum plectitur nervoſum genus.

QUIDQUID in horas vitæ detrahitur, per alimenta utcumque reſtituitur. Illorum ope portionis amiſſæ perpetua reparatio partibus elapſis conſentanea. Paræ dapes ſcilicet, firmant bene habitos, renovant defectos, faſtidioſos ad appetentiam revocant, omneſque ad laborem durabiles efficiunt : unde cibi mediocritatem poſtulat Divus Senex, quæ neque infra, inquit, neque ſupra modum excedat. Conveniens enim cum convenienti cohæret ; tunc confluxio una, conſpiratio una, conſentientia omnia. Helluo indocilis regulam pati, ollæ ferventis amans, neque paucis, neque melioribus utitur, jucundè ſapit deteriora, eleganter eſurit, ſitit pretioſiùs, eſculentorum varietati licentiùs obſequens ſæpè. Quidquid à recepto uſu alienius inhiat, & ut titilletur acriùs, variis hauſtibus ardentem ſitim incaſsùm levare quærit. Quî noſtris malis cumulus non accederet ! Tanta eſt conviviorum luxuries, quantum & ipſi epulones non probant. Noſtris ne temporibus valentior molliſſimorum hominum ventriculus ? An in illo vividior alimentorum ſubactio ? O nefariè eruditæ & patentes gulæ à coquo laudem turpiter quærentes ! O terribiles ventres, qui tot agros beſtiis, tot ſilvas avibus ſpoliunt vix è matre eductis, quorum non juſtam ætatem expectant feſtinantes gulæ ! Hæ nocibiles primitiæ, ſi ad guſtum edentium, ſi ad ſolatium palati ; certè ad nervoſi generis ſupplicium ; ſed in illis, pretium & novitas placent. Quàm opulenter delirant guloſi ! Illorum triclinia quaſi templa adornantur. Apud illos abaci gemunt ſub pondere argenteæ ſupellectilis, vaſa aurata, doctâ arte elaborata, & variæ capacitatis corruſcant ; patinæ, lances, orbes, operoſæ cælaturæ materiam ſuperantis, undique fulgent. Huc igitur accedite lurcones, guſtationis & promulſidum odor vocat. Vos acceſſit epuli Dominus ; trinis ferculis cœnam parari juſſit, & pyramides erexit convivarum ſtomachis. Cœnate, jus eſt cœnæ. Ad lautiores cibos mox ſecunda dabitur menſa. Ecce mactatas pecudes, perdicum, leporum, eſcarum omnium ſtrues ſervorum affert frequentia, ciborum præfecto præeunte ; dapes ſciſſor aggreditur, lacerat, & ad numerum cœnantibus dividit. Hinc & illinc fœcundi calices lucent, & plùs vini in menſam affunditur, quàm quis in cellâ habet. Jam convivæ ebriis proximi cantilenis gaudent & exultant. Ecquid dentes otioſi ! num dapes reſponſant palato ! Quid igitur in tertio ferculo novis gulæ irritamentis onerato ? Quid in ſummâ menſâ bellariis conquiſitis, & vario colore formata, ubi unicuique iterùm exſiccanda lagena aſſignatur, & liquoribus omnigenis ardentibus, patulis faucibus litandum eſt ? In tàm diverſis, tàm vitioſis farcis malè elaboratis ſtomachum gravantibus, non minima certè disjunguntur à minimis ; non ſpirituoſa à fæculentis, non blanda à nocentibus. Indiſcriminatim illi inſolentes ventriculi fœtus horrendi, poros cerebri pervadunt, ebullit ſanguis, æſtuant ſpiritus, multùmque faciles nervi in omnem partem ſtolidè rapiuntur.

DE victûs ratione primus ſcripſiſſe gloriatur Hippocrates : A me, inquit, inventa victûs ratio à nullo adhuc antea tentata ; & mihi inventori pulchra videtur ; pulchra equidem præcognitio illa, quæ antequam ægrotent mortales, in eodem ſervat ſtatu ; utpote prior & antecedit alias Medicinæ partes, etiam dignitate major. Unde Galenus : quicunque ægrotabilia novit, hunc præcipuè ſalubria non latere debent, quæ nihil aliud ſunt, quàm perfectio prima, quæ bonum & præſentem ſtatum cuſtodit. Tanto beneficio carent homines ventri dediti ; illis auxiliares manus ſæpè præbendæ. Nec te fallat carnulenta illa, quam circumferunt, rotonditas. Mireris tantùm, ne invideas. Stare videntur, re ipſâ non ſtant. Tantùmque differunt ab antiquâ gente, quantùm à vernis frondibus autumnales, quas levis aura diſcutit. In eſcis multis erit infirmitas magna, ex ſacr. codic. Ab illis vel nimis rigidæ fibræ criſpantur, vel laxæ nullius ſunt vigoris. Imitetur ergo ſaltem, quas natura docet, pecudes, homo. Illæ docent agendo : nam ſive terreſtres, ſive ſquammigeræ, non omnem ſuccum alibilem ſtudioſiùs appetunt, ſicuti helluones. Horum itaque fœnerati nervi nullam corroborant partem. Ruri degentes, qui naturam ſequuntur docem, ſimplici victu contenti, proxima non ſpernunt. Ideò ſpirituum animalium compage affabrè conſtituta donantur. Hujus diſcriminis cauſam poſtulas ? Urbanorum coquos numera, habebis. Cœnarum ergo ſalubrem artem ſi velis aſſequi, prandio modico, de ambulatione, fame obſonium para, ut Anyti reus. Ex longinquo orbe & magno cenſu comparata alimenta rejice ; ubi naſcimur natura ſimplex parat cibos. Non ſumptuoſa ſit menſa, nec diu te teneat : lecti ſint viri, lectus ſit locus, & licèt cibi pauci, non totos abſorbe ; vacuis venis nihil niſi leve committe : quæ alvum humidant elige ; illa iratum ventrem placant, alia pervellunt. Ne offeras, inquit Divus Senex, quæ ventrem attollunt, & flatum creant. Convulſionibus tentantur iis veſcentes. Sanctum Chryſoſt. audias : Ventri ſervientes animi robur & conſtantiam diſſolvunt. Sic & Galenus, craſſus venter ſubtilem ſpiritum non parit. Ne damnoſè & meraciùs bibas, dilutiſſimæ ſint potiones, tantùm dentur poſcentibus. Cave ne ſordida mappa corruget nares, calices & lanx oſtendant te tibi ; ſermones tandem ſint priſci Catonis. Si tali victu utaris, mens erit ſana in corpore ſano, & longa ſervabitur adoleſcentia. Qui Philoſophiam illam Pythagoricam reſpuunt Medici, faucibus divitum grati, verè hiſtriones, non morbos debellant, imò dulcibus alunt venenis, & morbis convulſivis aſſuefaciunt corpora, iis non liberant.

Ergo præcavendis morbis convulſivis frugalitas.

Proponebat Pariſiis GEORGIUS-ANTONIUS TARON DE LOMMEAU, Bajocenſis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1722. à ſextâ ad meridiem.

Typis J. QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.

An praecavendis morbis convulsivis frugalitas ? - page 1 sur 1